

ร่าง กำหนดการศึกษาดูงาน

1. หลักสูตรการพัฒนาศักยภาพชุมชนอย่างยั่งยืน

ณ โครงการพัฒนาโดยตุง (พื้นที่ทรงงาน) อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จ.เชียงราย

ระหว่างวันที่ 1 – 3, 5 – 7 ตุลาคม 2563

วันที่/เวลา	กำหนดการ	ประเด็นเรียนรู้
วันที่ 0		
17:00 น.	คณะเดินทางถึงโครงการพัฒนาโดยตุงฯ	- เก็บสัมภาระเข้าที่พัก
17:30 - 18:30 น.	รับประทานอาหารเย็น	
18:30 – 20:00 น.	แนะนำตัว และแลกเปลี่ยนระหว่างหมู่บ้าน	- แนะนำตัว และการดำเนินงานที่ผ่านมาของแต่ละหมู่บ้าน และสร้างความคุ้นเคย
20:00 น.	พักผ่อนตามอัธยาศัย	
วันที่ 1		
08:30 น.	คณะเดินทางถึงแปลงปลูกป่าเศรษฐกิจ บริษัท นวัตกรรม จำกัด ไซต์ 1	
08.30 – 09.30 น.	ศึกษาดูงานแปลงปลูกป่าเศรษฐกิจ แมคคาเดเมีย กาแฟอาราบิก้าโดยตุง และโรงงานแปรรูปแมคคาเดเมียบริษัทนวัตกรรม จำกัด ก่อตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2532 เป็นความร่วมมือกันของภาคเอกชนเพื่อสนับสนุนการดำเนินการปลูกป่าเศรษฐกิจในพื้นที่โครงการพัฒนาโดยตุงฯ โดยเลือกพืชที่ผลผลิตมีมูลค่าทางเศรษฐกิจสูง สามารถนำไปแปรรูปและเพิ่มมูลค่าได้อย่างต่อเนื่อง สามารถสร้างรายได้ให้คนดูแลในระยะยาว เป็นตัวแปรสำคัญที่ทำให้คนกับป่าอยู่ด้วยกันอย่างพึ่งพา พืชเศรษฐกิจที่โครงการพัฒนาโดยตุงฯ เลือกมาส่งเสริมคือ กาแฟพันธุ์อาราบิก้า และแมคคาเดเมีย ปัจจุบันกลายเป็นต้นแบบของการดำเนินธุรกิจเพื่อสังคม	- หลักการพัฒนาตามตำราแม่ฟ้าหลวง ○ การพัฒนาที่ยึดคนเป็นศูนย์กลาง ○ การพัฒนาเชิงพื้นที่ ○ การพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุล (คนอยู่กับป่า) ○ การวัดผลการพัฒนา : ชาวบ้านได้ อะไร - กิจกรรมพัฒนาแบบองค์รวมที่เหมาะสมกับพื้นที่ ○ การพัฒนาระบบน้ำ ○ การปรับปรุง บำรุงดิน ○ การจัดการการใช้ประโยชน์พื้นที่ (โดยตุงโมเดล) ○ การส่งเสริมอาชีพระยะสั้น กลาง ยาว เหมาะสมกับบริบทพื้นที่ ○ ป่าเศรษฐกิจ ○ แนวคิดการแปรรูป เพื่อเพิ่มมูลค่าและสร้างรายได้ระยะยาว
09.30 –	เดินทางไปปางพระราชนาน	

วันที่/เวลา	กำหนดการ	ประเด็นเรียนรู้
10.00 น.		
10.00 – 10.30 น.	ศึกษาดูงานระบบน้ำ การทำเกษตรผสมผสานที่แปลงของนายสุภาพ ตาสามดี	- กิจกรรมพัฒนาแบบองค์รวมที่เหมาะสมกับพื้นที่ ○ การพัฒนาระบบน้ำ ○ การวางแผนการเพาะปลูกพืชที่สร้างรายได้ระยะสั้น กลาง ยาว
10.30 – 10.45 น.	รับประทานอาหารว่าง	
10.45 – 12.00 น.	แลกเปลี่ยนพูดคุยกับผู้นำและชาวบ้านดอยตุงปางมะหัน (วิทยากร 4 – 5 ท่าน เลือกตามประเด็นที่เกี่ยวข้องกับบริบทพื้นที่ของผู้เรียน) 1. นายวีรชิต วรรณชิตกุล นายกอบต.แม่ฟ้าหลวง 2. นายทรงยศ วิเศษจรศักดิ์ อดีตผู้ใหญ่บ้านลิเซ เจ้าของธุรกิจชุมชนกาแฟลิเซ 3. นางเพ็ญนี พรหมบุตร อดีตผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านปางพระราชทาน ปัจจุบันทำแปลงเกษตรผสมผสาน 4. นายสุภาพ ตาสามดี ปัจจุบันทำแปลงเกษตรผสมผสาน 5. นางมยุรา ศีลาวงศกรกุล หัวหน้ากลุ่มพัฒนาศรีและหัตถกรรมชนเผ่า 6. นางสาวรุ่งไพลิน เจริญดี คณะกรรมการกาดดอยตุง ประกอบอาชีพขายของที่ระลึกให้กับนักท่องเที่ยว 7. นายอภิชาติ มงคลโรจน์กุล เจ้าของธุรกิจชุมชนธัญพืชแปรรูป	- อาชีพที่ทำให้คนอยู่ร่วมกับป่าได้ ○ ปลูกและแปรรูปกาแฟ ชา ○ ตัวอย่างอาชีพอื่นๆ ในดอยตุง เช่น เกษตร หัตถกรรม ค้าขาย - กฎระเบียบชุมชนในการดูแลรักษาป่า

วันที่/เวลา	กำหนดการ	ประเด็นเรียนรู้
	8. นายจตุพงษ์ อภิพรไพศาล เจ้าหน้าที่มูลนิธิแม่ฟ้าหลวงฯ 9. นายอาเหละ อ่วยแม หัวหน้างาน โครงการปลูกป่าฯ บ้านปางมะหัน 10. นายธีรภัทร จะหะ หัวหน้าทีม มวลชนโครงการปลูกป่าฯ บ้านปาง มะหัน	
12.00 – 12.15 น.	เดินทางไปโครงการพัฒนาตอยตุงฯ	
12.15 – 13.15 น.	รับประทานอาหารกลางวัน	
13.15 – 15.15 น.	บรรยายสรุปหลักการ กระบวนการประเมิน ศักยภาพพื้นที่และทดลองปฏิบัติ	- การประเมินศักยภาพพื้นที่ ○ ความสำคัญของการประเมินศักยภาพพื้นที่ ○ การวิเคราะห์ศักยภาพของชุมชน 4 ด้าน ○ การให้คะแนน และการคำนวณพลังและความเร็ว-ช้าในการขับเคลื่อนในแต่ละประเด็น
15.15 – 15.30 น.	รับประทานอาหารว่าง	
15.30 – 17.00 น.	บรรยายหลักการคำนวณผลลัพธ์กิจกรรม พัฒนา ชาวบ้านได้อะไร และกระบวนการได้มาซึ่งแผนงานของชุมชน ถาม – ตอบ	- หลักคิดและขั้นตอนสำคัญของการวางแผนกิจกรรม - กระบวนการการสร้าง ความเข้าใจและการมีส่วนร่วมของชุมชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้อง
17:30 - 18:30 น.	รับประทานอาหารเย็น	
วันที่ 2		
06.30 – 07.30 น.	รับประทานอาหารเช้า	
07:30 น.	ออกเดินทางไปบ้านเมืองรวง	
09.00 –	ศึกษาดูงานบ้านเมืองรวง	- การรวมกลุ่มและการบริหารจัดการกลุ่ม

วันที่/เวลา	กำหนดการ	ประเด็นเรียนรู้
12.00 น.		- การพัฒนาและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรท้องถิ่น - การท่องเที่ยวชุมชน - รายละเอียดเพิ่มเติมได้หลังจากคอนเฟิร์มกับผู้แทนบ้านเมืองรวง
12.00 – 13.00 น.	รับประทานอาหารกลางวัน ที่บ้านเมืองรวง	
13:00 – 14:30 น.	เดินทางไปโครงการพัฒนาโดยตุงฯ	
14:30 – 15:20 น.	Workshop จัดทำแผนพัฒนาชุมชนและการต่อยอดทรัพยากรท้องถิ่น ครั้งแรก	- วางแผนจัดทำแผนพัฒนาชุมชน - ระดมความคิดการพัฒนาต่อยอดทรัพยากรที่มีอยู่ในชุมชน ○ ทรัพยากรในชุมชน ○ การเพิ่มมูลค่า ○ ปัจจัยในการพัฒนา/ต่อยอดทรัพยากรในชุมชน (ผลผลิตในชุมชน/ภูมิปัญญาท้องถิ่น) ○ สิ่งที่ต้องคำนึงถึง/ระวัง เมื่อพัฒนาสินค้าหรือบริการ ○ ช่องทางการขาย - แลกเปลี่ยนองค์ความรู้และความคิดเห็นระหว่างชุมชน
15:20 – 15:30 น.	พักเบรก	
15:30 – 17:30 น.	Workshop จัดทำแผนพัฒนาชุมชนและการพัฒนาต่อยอดทรัพยากรท้องถิ่น ครั้งหลัง	- วางแผนจัดทำแผนพัฒนาชุมชน - ระดมความคิดการพัฒนาต่อยอดทรัพยากรที่มีอยู่ในชุมชน ○ ทรัพยากรในชุมชน ○ การเพิ่มมูลค่า

วันที่/เวลา	กำหนดการ	ประเด็นเรียนรู้
		○ ปัจจัยในการพัฒนา/ต่อยอดทรัพยากรในชุมชน (ผลผลิตในชุมชน/ภูมิปัญญาท้องถิ่น) ○ สิ่งที่ต้องคำนึงถึง/ระวัง เมื่อพัฒนาสินค้าหรือบริการ ○ ช่องทางการขาย แลกเปลี่ยนองค์ความรู้และความคิดเห็นระหว่างชุมชน
17:30 - 18:30 น.	รับประทานอาหารเย็น	
19:30 - 21:00 น.	นำเสนอและแลกเปลี่ยนแผนพัฒนาชุมชนและการต่อยอดทรัพยากรท้องถิ่น	- กลุ่มละ 10 นาที - Q&A
วันที่ 3		
07.00 – 08.00 น.	รับประทานอาหารเช้า	
08.00 – 10.00 น.	อบรมหลักสูตรอบรมการบริหารจัดการกองทุนป่าชุมชน ครั้งแรก	- ข้อกำหนดในการรับเงินกองทุน ○ การเปิดบัญชีธนาคาร + ผู้ลงนาม ○ การจัดตั้งกรรมการกองทุนระดับหมู่บ้าน ○ ระเบียบการดูแลรักษาป่า ○ วัตถุประสงค์และขอบเขตในการใช้เงินกองทุน ○ ข้อเสนอโครงการในการใช้เงินกองทุน ○ รายงานการประชุมชาวบ้าน ○ รายงานผลการดำเนินงาน (งานและเงิน) - รูปแบบการบริหารกองทุนแบบต่างๆ ○ ตัวอย่างการใช้เงินกองทุนในกิจกรรมต่างๆ เช่น โครงการปลูกป่า จ.น่าน ○ ตัวอย่างกองทุนหมุนเวียน เช่น กองทุนเมล็ดพันธุ์ กองทุนปศุสัตว์ ○ กองทุนรูปแบบอื่นๆ
10.00 –	พักเบรก	

วันที่/เวลา	กำหนดการ	ประเด็นเรียนรู้
10.10 น.		
10.10 – 12:00 น.	อบรมหลักสูตรอบรมการบริหารจัดการ กองทุนป่าชุมชน ครั้งที่ ๑	- การทำบัญชีรายรับ-จ่าย ○ การลงบัญชีรายรับ-รายจ่ายเบื้องต้น / check and balance
12:00 – 13:00 น.	รับประทานอาหารกลางวัน	
13:00 – 14:00 น.	เยี่ยมชมพระตำหนักดอยตุง และสักการะพระ รูปสมเด็จพระเจ้า	
14:00 – 15:00 น.	เยี่ยมชมสวนแม่ฟ้าหลวง	
15:00 – 16:00 น.	เยี่ยมชมหอแห่งแรงบันดาลใจ	
16:00 – 16:15 น.	รับประทานอาหารว่าง	
16:15– 18:00 น.	ศึกษาดูงานกิจกรรมด้านการจัดการขยะและ ทำปุ๋ย ภายในศูนย์การเรียนรู้การจัด การพลังงานและสิ่งแวดล้อมของมูลนิธิแม่ฟ้า หลวงฯ	- การผลิตปุ๋ยหมักจากใบไม้และวัสดุเหลือใช้ทาง การเกษตร - การปลูกและจัดการผักปลอดสาร
18:00 – 19:00 น.	รับประทานอาหารเย็น	
19:00 – 20:00 น.	กิจกรรม Wrap up ประจำวัน	
วันที่ 4		
07.00 – 08.15 น.	รับประทานอาหารเช้า	
08:30 น.	เดินทางกลับโดยสวัสดิภาพ	

หมายเหตุ:

1. กำหนดการอาจเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม

2. การเตรียมตัว

- ชุดสุภาพ รองเท้าสวมใส่สบาย หุ้มส้น เช่น รองเท้าผ้าใบ ที่เหมาะสำหรับการเดินในพื้นที่ลาดชันและเปียกน้ำได้

- ผ้าคาดปาก
- ยาประจำตัว
- อุปกรณ์กันแดด/ฝน เช่น หมวก ปรอดกแชน ร่มพับ เสื้อกันลม

3. เพื่อให้เป็นไปตามมาตรการป้องกันการระบาดของโรคโควิด – 19 ระหว่างการศึกษาตุงาน เจ้าหน้าที่จะตรวจวัดอุณหภูมิร่างกายของวิทยากร ผู้เข้าร่วมอบรม และเจ้าหน้าที่สนับสนุนการศึกษาตุงาน และขอความร่วมมือล้างมือด้วยแอลกอฮอล์เจลบ่อยครั้ง และสวมหน้ากากอนามัยตลอดระยะเวลาศึกษาตุงาน
4. หากมีข้อจำกัดด้านอาหารหรือสุขภาพ กรุณาแจ้งข้อมูลให้ผู้ประสานงานทราบก่อนเข้าร่วมศึกษาตุงาน

ร่างกำหนดการศึกษาดูงาน

2. หลักสูตรเรื่องการจัดการป่าโดยชุมชนอย่างยั่งยืน

ณ โครงการพัฒนาตอยตุง (พื้นที่ทรงงาน) อันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ระหว่างวันที่ 1 – 3, 5 – 7 ตุลาคม 2563

วันที่/ เวลา	กำหนดการ	ประเด็นเรียนรู้
วันที่ 0		
17:00 น.	คณะเดินทางถึงโครงการพัฒนาตอยตุงฯ	- เก็บสัมภาระเข้าที่พัก
17:30 - 18:30 น.	รับประทานอาหารเย็น	
18:30 – 20:00 น.	แนะนำตัว และแลกเปลี่ยนระหว่างหมู่บ้าน	- แนะนำตัว และการดำเนินงานที่ผ่านมาของแต่ละหมู่บ้าน และสร้างความคุ้นเคย
20:00 น.	พักผ่อนตามอัธยาศัย	
วันที่ 1		
08:30 น.	คณะเดินทางถึงแปลงปลูกป่าเศรษฐกิจ บริษัท นวัตกรรม จำกัด ไซท์ 1	
08:30 – 09:30 น.	ศึกษาดูงานแปลงปลูกป่าเศรษฐกิจ แมคคาเดเมีย กาแฟอาราบิก้าตอยตุง และโรงงานแปรรูปแมคคาเดเมียบริษัทนวัตกรรม จำกัด ก่อตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2532 เป็นความร่วมมือกันของภาคเอกชนเพื่อสนับสนุนการดำเนินการปลูกป่าเศรษฐกิจในพื้นที่โครงการพัฒนาตอยตุงฯ โดยเลือกพืชที่ผลผลิตมีมูลค่าทางเศรษฐกิจสูง สามารถนำไปแปรรูปและเพิ่มมูลค่าได้อย่างต่อเนื่อง สามารถสร้างรายได้ให้คนดูแลในระยะยาว เป็นตัวแปรสำคัญที่ทำให้คนกับป่าอยู่ด้วยกันอย่างพึ่งพา พืชเศรษฐกิจที่โครงการพัฒนาตอยตุงฯ เลือกมาส่งเสริมคือ กาแฟพันธุ์อาราบิก้า และแมคคาเดเมีย ปัจจุบันกลายเป็นต้นแบบของการดำเนินธุรกิจเพื่อสังคม	- หลักการพัฒนาตามตำราแม่ฟ้าหลวง ○ การพัฒนาที่ยึดคนเป็นศูนย์กลาง ○ การพัฒนาเชิงพื้นที่ ○ การพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุล (คนอยู่กับป่า) ○ การวัดผลการพัฒนา : ชาวบ้านได้อะไร - กิจกรรมพัฒนาแบบองค์รวมที่เหมาะสมกับพื้นที่ ○ การพัฒนาระบบน้ำ ○ การปรับปรุง บำรุงดิน ○ การจัดการการใช้ประโยชน์พื้นที่ (ดอยตุงโมเดล) ○ การส่งเสริมอาชีพระยะสั้น กลาง ยาว เหมาะสมกับบริบทพื้นที่ ○ ป่าเศรษฐกิจ ○ แนวคิดการแปรรูป เพื่อเพิ่มมูลค่าและสร้างรายได้ระยะยาว

วันที่/ เวลา	กำหนดการ	ประเด็นเรียนรู้
09.30 – 10.00 น.	เดินทางไปปางพระราชนาน	
10.00 – 10.30 น.	ศึกษาดูงานระบบน้ำ การทำเกษตรผสมผสานที่แปลงของนายสุภาพ ตาสามดี	- กิจกรรมพัฒนาแบบองค์รวมที่เหมาะสมกับพื้นที่ ○ การพัฒนาระบบน้ำ ○ การวางแผนการเพาะปลูกพืชที่สร้างรายได้ระยะสั้น กลาง ยาว
10.30 – 10.45 น.	รับประทานอาหารว่าง	
10.45 – 12.00 น.	แลกเปลี่ยนพูดคุยกับผู้นำและชาวบ้านดอยตุงปางมะหัน (วิทยากร 4 – 5 ท่าน เลือกตามประเด็นที่เกี่ยวข้องกับบริบทพื้นที่ของผู้เรียน) 1. นายวีรชิต วรณชิตกุล นายกอบต.แม่ฟ้าหลวง 2. นายทรงยศ วิเศษขจรศักดิ์ อดีตผู้ใหญ่บ้านลิเซ เจ้าของธุรกิจชุมชนกาแฟลิเซ 3. นางเพ็ญนี พรหมบุตร อดีตผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านปางพระราชนาน ปัจจุบันทำแปลงเกษตรผสมผสาน 4. นายสุภาพ ตาสามดี ปัจจุบันทำแปลงเกษตรผสมผสาน 5. นางมยุรา ศีลาวงศกรกุล หัวหน้ากลุ่มพัฒนาศรีและหัตถกรรมชนเผ่า 6. นางสาวรุ่งไพลิน เจริญดี คณะกรรมการกาดดอยตุง ประกอบอาชีพขายของที่ระลึกให้กับนักท่องเที่ยว 7. นายอภิชาติ มงคลโรจน์กุล เจ้าของธุรกิจชุมชนธัญพืชแปรรูป	- อาชีพที่ทำให้คนอยู่ร่วมกับป่าได้ ○ ปลูกและแปรรูปกาแฟ ชา ○ ตัวอย่างอาชีพอื่นๆ ในดอยตุง เช่น เกษตร หัตถกรรม ค้าขาย - กฎระเบียบชุมชนในการดูแลรักษาป่า

วันที่/ เวลา	กำหนดการ	ประเด็นเรียนรู้
	8. นายจตุพงษ์ อภิพรไพศาล เจ้าหน้าที่ มูลนิธิแม่ฟ้าหลวงฯ 9. นายอาหละ อ่วยแม หัวหน้างาน โครงการปลูกป่าฯ บ้านปางมะหัน 10. นายธีรภัทร จะหะ หัวหน้าทีม มวลชนโครงการปลูกป่าฯ บ้านปาง มะหัน	
12.00 – 12.15 น.	เดินทางไปโครงการพัฒนาโดยดอยตุงฯ	
12.15 – 13.00 น.	รับประทานอาหารกลางวัน	
13:00 - 15:00 น.	คณะวางแผนเข้าอบรมวิธีการวางแผนภาค ทฤษฎีและการใช้อุปกรณ์ที่ ณ ห้องประชุมออดิ ทอเรียน	- ประเด็นนำเสนอ ○ ปัญหาสิ่งแวดล้อม ○ แนะนำโครงการ T-VER และคาร์บอนเครดิต ○ วิธีการวางแผนตัวอย่าง ○ กิจกรรมหลังจากสำรวจแปลงแล้วเสร็จ ○ การติดตามผลการดำเนินโครงการ ○ กิจกรรมการอนุรักษ์และเพิ่มพูนปริมาณ คาร์บอนในป่า
15:00 - 15:30 น.	เดินทางไปแปลงเพาะชำและรับประทานอาหาร ว่างตามอัธยาศัย	
15:30 - 17:30 น.	คณะวางแผนเรียนรู้เรื่องการใช้งาน การอ่าน ค่า การบันทึกข้อมูล ของเครื่องมือในการ สำรวจป่า ณ แปลงเพาะชำ	- ประเด็นการเรียนรู้ ○ การฝึกใช้เครื่อง GPS และเข็มทิศ ○ การวางแผนตัวอย่าง ○ การฝึกใช้ไม้วัดความสูง กล้องวัดความสูง และเทป DBH ○ การบันทึกและกรอกข้อมูล
17:30 - 18:00 น.	เดินทางไปโครงการพัฒนาโดยดอยตุงฯ	

วันที่/ เวลา	กำหนดการ	ประเด็นเรียนรู้
18:00 - 19:00 น.	รับประทานอาหารเย็น	
19:00 - 20:00 น.	กิจกรรม wrap up ประจำวัน	- แจกโจทย์การลงพื้นที่จริง
วันที่ 2		
07:00 - 08:15 น.	รับประทานอาหารเช้า	
08:15 - 08:45 น.	เดินทางไปยังพื้นที่ป่าสนบริเวณเหนือศูนย์วิจัย เกษตรที่สูงฯ	
08:45 - 11:45 น.	คณะวางแผนฝึกการใช้เครื่องมือและการวาง แปลงตัวอย่างในพื้นที่จริง	- ประเด็นการเรียนรู้ ○ การเตรียมอุปกรณ์ที่ใช้ในการวางแผน ตัวอย่าง ○ การแบ่งบุคลากรและหน้าที่ในการวางแผน ตัวอย่าง ○ การเลือกพื้นที่ก่อนการวางแผนตัวอย่าง ○ ขั้นตอนการวางแผนตัวอย่างในพื้นที่จริง ○ การตรวจวัด DBH และความสูงของต้นไม้ ○ การบันทึกค่าข้อมูลในพื้นที่จริง ○ การสุ่มตรวจสอบผลของการวางแผน
12:00 - 13:00 น.	รับประทานอาหารกลางวัน (ข้าวกล่อง) ณ บริเวณ จุดชมวิว กม.14	
13:00 - 17:00 น.	กิจกรรมต่อจากภาคเช้า	
17:00 - 17:30 น.	เดินทางกลับเข้าที่พัก	
17:30 - 18:00 น.	พักผ่อนตามอัธยาศัย	
18:00 - 19:00 น.	รับประทานอาหารเย็น	

วันที่/ เวลา	กำหนดการ	ประเด็นเรียนรู้
19:00 - 20:00 น.	กิจกรรม wrap up ประจำวัน	- คนคีย์ข้อมูลฝึกการบันทึกข้อมูลลงไฟล์ Excel
วันที่ 3		
07:00 - 08:15 น.	รับประทานอาหารเช้า	
08:15 - 08:30 น.	เดินทางไปยังห้องประชุมอดิโทยเตรียม	
08:30 - 09:00 น.	คณะวางแผนเรียนรู้ขั้นตอนหลังการสำรวจ	- ประเด็นการเรียนรู้ ○ การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสำรวจ ○ การเขียนรายงาน ○ การติดตามผลการดำเนินโครงการ ○ กิจกรรมการอนุรักษ์และเพิ่มพูนปริมาณคาร์บอนในป่า ○ การจัดทำแผนการดำเนินงานของคณะวางแผน
10:00 - 10:15 น.	รับประทานอาหารว่าง	
10:15 - 12:00 น.	สรุปบทบทวนการอบรมและทดสอบวัดความเข้าใจ	- ประเด็นนำเสนอ ○ สรุปภาพรวมกิจกรรม ○ การฝึกทดสอบเพื่อวัดผลความเข้าใจ
12:00 - 13:00 น.	รับประทานอาหารกลางวัน	
13:00 - 14:00 น.	เยี่ยมชมพระตำหนักอดิโทย และสักการะพระรูปสมเด็จพระย่า	
14:00 - 15:00 น.	เยี่ยมชมสวนแม่ฟ้าหลวง	
15:00 - 16:00 น.	เยี่ยมชมหอแห่งแรงบันดาลใจ	
16:00 - 16:15 น.	รับประทานอาหารว่าง	

วันที่/ เวลา	กำหนดการ	ประเด็นเรียนรู้
16:15– 18:00 น.	ศึกษาดูงานกิจกรรมด้านการจัดการขยะและทำปุ๋ย ภายในศูนย์การเรียนรู้การจัดการพลังงานและสิ่งแวดล้อมของมูลนิธิแม่ฟ้าหลวงฯ	- การผลิตปุ๋ยหมักจากใบไม้และวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร - การปลูกและจัดการผักปลอดสาร
18:00 – 19:00 น.	รับประทานอาหารเย็น	
19:00 – 20:00 น.	กิจกรรม Wrap up ประจำวัน	
วันที่ 4		
07:00 - 08:15 น.	เก็บอุปกรณ์และรับประทานอาหารเช้า	
08:30 น.	เดินทางกลับโดยสวัสดิภาพ	

หมายเหตุ:

- สิ่งที่ต้องมีในการอบรม
 - คอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊ก (เพื่อใช้คีย์ข้อมูล)
 - มีด (สำหรับทำแนวแปลงสำรวจ)
 - กระเป๋าทรงอู้ง่าย (สำหรับใส่ของเข้าแปลงสำรวจ)
 - การแต่งตัว ชุดสุภาพ รองเท้าสวมใส่สบาย หุ้มส้น เช่น รองเท้าผ้าใบ ที่เหมาะสำหรับการเดินในพื้นที่ลาดชันและเปียกน้ำได้
 - ยาประจำตัว หน้ากากอนามัย
 - อุปกรณ์กันแดด/ฝน เช่น หมวก ปรอดกแขน ร่มพับ เสื้อกันลม
 - กระบอกน้ำหรือกระติกน้ำส่วนตัว
- กำหนดการอาจเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม
- หากมีข้อจำกัดด้านอาหารหรือสุขภาพ กรุณาแจ้งข้อมูลให้ผู้ประสานงานทราบก่อนเข้าร่วมอบรม